

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)
SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)
SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu K. L.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 10 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

UZASADNIENIE

K. L. pismem z 29 maja 2025 r. (data nadania listu poleconego) wniósł do Sądu Najwyższego protest wyborczy. W piśmie tym wskazał, że protest dotyczy wyborów z 18 maja 2005 r. (I tura wyborów na Prezydenta RP). Zarzucił w nim oszustwo wyborcze, wskazując, że wyniki I tury wyborów na Prezydenta RP „są zbyt absurdalne aby były prawdziwe” oraz zażądał unieważnienia wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu

Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Termin określony w art. 321 § 1 k.wyb. jest terminem zawitym, zaczyna on biec od dnia, w którym wyniki wyborów zostały podane do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Treść przywołanych przepisów prowadzi do jednoznacznego wniosku, że protest złożony przed podaniem wyników wyborów na Prezydenta Rzeczypospolitej do publicznej wiadomości jest przedwczesny. Wskazuje na to w swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy, który zajmuje stanowisko, że „protest wyborczy wniesiony z naruszeniem terminu to zarówno protest przedwczesny, czyli złożony przed dniem ogłoszenia wyników wyborów, jak i protest spóźniony, czyli wniesiony po upływie tego terminu” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 września 2011 r., III SW 12/11).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności w niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy wskazuje, że w głosowaniu w dniu 18 maja 2025 r. żaden spośród 13 kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie otrzymał więcej niż połowy głosów ważnych i – stosownie do art. 127 ust. 4 Konstytucji RP oraz art. 292 § 1 k.wyb. – w dniu 1 czerwca 2025 r. przeprowadzone zostało

ponowne głosowanie. Oznacza to, że K. L. wniósł protest wyborczy przed dniem ogłoszenia wyników wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej do publicznej wiadomości, a więc z naruszeniem terminu wskazanego w art. 321 § 1 k.wyb. Tym samym jego protest należy uznać za przedwczesny.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb. pozostawił protest K. L. bez dalszego biegu.

Pozostawienie przedmiotowego protestu bez dalszego biegu nie oznacza, że K.L. po podaniu przez Państwową Komisję Wyborczą do publicznej wiadomości wyników wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej, które miało miejsce 2 czerwca 2025 r., nie może w terminie wskazanym w art. 321 § 1 k.wyb. wnieść ponownie protestu wyborczego bezpośrednio do Sądu Najwyższego.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

[D.Z.]

[a.ł]